RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

nr. 104.330 van 5 maart 2002
in de zaak A. 46.597/XII-1035.

In zake : Rudy HARNIE,
die woonplaats kiest bij
advocaat P. LAHOUSSE,
kantoor houdende te MECHELEN,
Leopoldstraat 64

tegen :

de gemeente ELSENE.

D E R A A D V A N S T A T E, XIIe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat Rudy HARNIE op 13 april 1992 heeft ingediend om de nietigverklaring te vorderen van het besluit van de gemeenteraad van Elsene, genomen op 27 juni 1991, "waarbij de resultaten van het vergelijkend examen tot promotie tot de graad van hoofdinspecteur van politie werden bekrachtigd en waarbij per 01.07.91 de eerste zeven laureaten tot deze graad werden gepromoveerd, zijnde : Vanderbist Claude, Holtgen Jacques, Bruggeman Patrick, Van De Putte Amédée, Remy Marcel, Degreef Jean-Pierre en Allemeersch André" en van "de beslissing van de Executieve van het Brusselse Gewest, ..., gedateerd op 07.02.92, welke liet weten dat dit besluit uitvoerbaar is geworden";

Gezien de memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgesteld door auditeur F. De Buel;

Gelet op de beschikking van 24 januari 1996 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen;

Gelet op de beschikking van 29 november 2001 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 8 januari 2002;

Gehoord het verslag van kamervoorzitter D. Verbiest;

Gehoord de opmerkingen van advocaat P. Lahousse, die verschijnt voor verzoeker, en van advocaat R. Bribosia, die loco advocaat E. Thibault verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het gedeeltelijk eensluidend advies van eerste auditeur-afdelingshoofd F. De Buel;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Over de gegevens van de zaak.

Overwegende dat de gegevens van de zaak kunnen worden samengevat als volgt :

1.1. Op 27 september 1990 beslist de gemeenteraad van de gemeente Elsene het college van burgemeester en schepenen "te machtigen over te gaan tot een vergelijkend examen voor de bevordering tot de graad van hoofdinspecteur van politie, op basis van de toelatingsvoorwaarden en van het examenprogramma, vastgesteld door zijn beraadslaging van 30 juni 1988".

1.2. Blijkens het proces-verbaal van de werkzaamheden van de examencommissie hebben de vertegenwoordigers van de vakorganisaties klachten verwoord over drie onregelmatigheden bij de schriftelijke proef van 20 april 1991 : kandidaat André Allemeersch is, na afgifte van zijn examendocumenten en vertrek uit het examenlokaal, terug binnengekomen nadat hij zich had gerealiseerd dat hij vraag drie betreffende het wegverkeersreglement had vergeten te beantwoorden, waarop hem, onder voorbehoud van een definitieve beslissing daaromtrent van de examencommissie, door de secretaris van de examencommissie zijn originele examenkopij is teruggegeven; aan Nederlandstalige kandidaten zijn andere vragen gesteld dan aan Franstalige kandidaten en de broer van de voornoemde André Allemeersch maakte deel uit van de examencommissie.

1.3. De examencommissie besliste omtrent die onregelmatigheden hetgeen volgt :

- het algemeen principe, dat wanneer examenkopijen zijn afgegeven een kandidaat niet meer gerechtigd is er nog wijzigingen in aan te brengen, moet worden toegepast; de quotering betreffende vraag drie wordt bijgevolg toegekend op grond van hetgeen op het klad is geantwoord op die vraag;
- geen regel legt op om dezelfde vragen aan alle kandidaten te stellen;
- wat de aanwezigheid in de jury van een familielid van een kandidaat betreft, dient het algemeen principe van de goede trouw te gelden en, aangezien de geschreven proeven anoniem waren, niets het betrokken jurylid belette aan de verbeteringen van die proef deel te nemen, onder voorbehoud dat het zich bij de eventuele mondelinge proef onthield.

1.4. Blijkens het voormelde proces-verbaal behalen dertien kandidaten het vereiste aantal punten op de schriftelijke proef, waaronder André Allemeersch, doch niet verzoeker. Bij dienstorder van 30 april 1991 wordt zulks bekendgemaakt.

1.5. Steunende op onder meer de voormelde onregelmatigheden tekent verzoeker bij brief van 24 april 1991 bezwaar aan bij de gouverneur van de provincie Brabant en bij de voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Executieve.

1.6. De voornoemde dertien kandidaten blijken uiteindelijk ook allen te zijn geslaagd in de op 4 mei 1991 gehouden mondelinge proef. Zulks wordt bij dienstorder van 10 mei 1991 bekendgemaakt;

1.7. Op 27 juni 1991 keurt de gemeenteraad de uitslagen van het voormelde vergelijkend examen goed en bevordert, in orde van hun rangschikking in dit examen, Claude Vanderbist, Jacques Holtgen, Patrick Bruggeman, Amedée Van De Putte, Marcel Remy, Jean-Pierre Degreef en André Allemeersch, met ingang van 1 juli 1991 tot de graad van hoofdinspecteur van politie.

1.8. De uitvoering van deze beslissing wordt op 23 augustus 1991 geschorst door de toeziende overheid. De beslissing wordt door de gemeenteraad op 31 oktober 1991 gehandhaafd.

1.9. Met een dienstorder van 13 februari 1992 wordt aan het politie-personeel medegedeeld dat “in zijn zitting van 27 juni 1991, de Gemeenteraad van Elsene de resultaten [heeft] goedgekeurd van het vergelijkend examen voor de bevordering tot de graad van Hoofdinspecteur van politie en op 1 juli 1991, de eerste

zeven laureaten tot deze graad [heeft] bevorderd" en dat "door zijn brief van 7 februari 1992, het Ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, Dienst Administratief Toezicht, [heeft] laten weten dat deze beraadslaging uitvoerbaar is geworden";

2. Over de ontvankelijkheid.

2.1. Overwegende dat de verwerende partij in een eerste exceptie terecht opwerpt dat het beroep tegen de tweede bestreden beslissing niet ontvankelijk is; dat het immers gericht is tegen de onthouding van de toeziende overheid om gebruik te maken van haar facultatieve bevoegdheid om een beslissing van een onder toezicht staande overheid te vernietigen; dat een dergelijke onthouding geen beslissing is die kan worden aangemerkt als de bij artikel 14, § 1, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State bedoelde beslissing van een administratieve overheid; dat om die reden hetgeen hierna volgt enkel wordt betrokken op de eerste bestreden beslissing;

2.2. Overwegende dat de verwerende partij in een tweede exceptie opwerpt dat het beroep laattijdig is, omdat de beslissing van de gemeenteraad van 27 juni 1991 "zeker eerder gekend was dan vóór de aanplakking van het dienstorder [van 13 februari 1992] vermits voorlopig op 07.05.91, er reeds bij de toezichthoudende overheid een verzoekschrift werd ingediend die het besluit tot schorsing van 23.08.1991 tot gevolg had";

Overwegende dat verzoeker, middels de voornoemde dienstorders van 30 april 1991 en 10 mei 1991, weliswaar kennis heeft gekregen van de resultaten van de schriftelijke en mondelinge proeven van het betwiste examen doch uit geen gegeven van de zaak blijkt dat verzoeker meer dan zestig dagen vóór het indienen van zijn annulatieberoep kennis zou hebben gehad of diende te hebben van het bestreden gemeenteraadsbesluit van 27 juni 1991; dat immers op de vraag van het bevoegde lid van het auditoraat of die beslissing "reeds vóór 13 februari 1992 - zijnde de datum van het dienstorder van de hoofdcommissaris van politie - bekendgemaakt of ter kennis werd gebracht, meer bepaald aan verzoeker", de verwerende partij bij brief van 1 juni 1995 antwoordde, dat dit niet het geval was; dat voorts uit bijlagen 8 en 9 bij het verzoekschrift, een schrijven van 28 juni 1991 waarin de "Centrale Chrétienne des Services Publics" bij de toeziende overheden klacht indient tegen het voornoemde besluit, de bedoelde kennis evenmin met

zekerheid kan worden afgeleid; dat uit hetgeen voorafgaat volgt dat de exceptie niet kan worden aangenomen;

2.3. Overwegende dat de verwerende partij in een derde exceptie opwerpt dat de verzoekende partij "zich dadelijk onherstelbaar heeft verwijderd gevonden van het recht aan de mondelinge proef deel te nemen omdat hij de helft van de punten niet bekomen heeft in de twee van de vier takken van het schriftelijk, te weten 20/50 voor het opstellen van een verslag en 5/20 voor de wetgeving betreffende de wapens";

Overwegende dat verzoeker niet slaagde voor de schriftelijke proef en aldus van de deelname aan de mondelinge proef was uitgesloten alsook van de daaropvolgende benoemingen; dat verzoeker in die omstandigheden niettemin belang heeft bij de nietigverklaring van de vaststelling van de examenuitslag en van de daarop volgende benoemingen, althans in zoverre hij kan aantonen dat hij ten onrechte als niet geslaagd is beschouwd, of ook in zoverre hij kan aantonen dat het examen in die mate onregelmatig is verlopen, dat daaropvolgende benoemingen na hun vernietiging niet opnieuw zouden kunnen worden begeven dan na een nieuw examen dat verzoeker een nieuwe kans op slagen geeft; dat het onderzoek van de exceptie dan ook noopt tot het onderzoek van de middelen;

3. <u>Over de gegrondheid van het beroep</u>.

3.1. Overwegende dat verzoeker in een eerste middel de schending aanvoert van artikel 14 van het koninklijk besluit van 28 september 1984 tot uitvoering van de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel, eensdeels, doordat te dezen vanaf het begin van het vergelijkend examen geen afgevaardigde van een representatieve vakorganisatie aanwezig was, meer bepaald is overgegaan tot de keuze van de vragen vooraleer de kandidaten en de afgevaardigden van de vakorganisaties werden binnengelaten in de examenzaal en anderdeels, ondanks vraag daartoe van de vakorganisaties, de notulen in bijlage de opmerkingen van die afgevaardigden betreffende het verloop van het vergelijkend examen niet bevatten, terwijl het voornoemde besluit zowel het een als het ander voorschrijft; dat dit middel de rechtmatigheid van het examen in zijn geheel betreft;

Overwegende dat de verwerende partij betwist dat de aanwezigheid van de bedoelde afgevaardigden vereist was nog voor de examinandi in de zaal werden binnengelaten en anderdeels stelt dat er wel aktename is geweest van de protestbrieven van de voornoemde afgevaardigden;

Overwegende dat verzoeker, zonder dat onderzoek moet worden verricht naar de eventuele feitelijke gegrondheid van zijn grieven en naar de deugdelijkheid van zijn interpretatie van het voormelde besluit, er in elk geval niet toe komt met concrete gegevens aan te tonen welk nadeel de afwezigheid van de afgevaardigden bij het begin van de verrichtingen en het eventueel ontbreken van de voormelde opmerkingen in de voormelde bijlage hem zouden hebben berokkend; dat aldus het middel niet wordt aangenomen;

3.2. Overwegende dat verzoeker in een tweede middel de schending inroept van "het algemeen beginsel van de gelijke toegang tot de kansen en voordelen en van het beginsel van de regelmatigheid en objectiviteit der proeven";

3.2.1. Overwegende dat verzoeker daartoe in een eerste onderdeel betoogt dat "één kandidaat ruim werd bevoordeligd in verhouding tot de anderen", doordat deze kandidaat - met name André Allemeersch - nadat deze zijn schriftelijke proef had ingeleverd en het examenlokaal had verlaten, bij het buitengaan twee leden van de examencommissie heeft ontmoet en na een zekere tijdsspanne terug is binnengekomen en zijn examenblad heeft teruggevraagd teneinde dit te kunnen aanvullen "onder het voorwendsel vergeten te zijn een vraag betreffende de wegcode te beantwoorden", dat de secretaris van de examencommissie hem heeft toegestaan "zijn examenblad terug te nemen", dat ten onrechte niet is ingegaan op de protesten van de afgevaardigden van de vakorganisaties, dat de examencommissie daarentegen ten onrechte dit incident heeft geregeld door te stellen dat de kandidaat diende te worden beoordeeld op zijn kladschrift en het originele examen diende geweerd omdat er geen intentie tot bedrog was en doordat de voormelde "vergetelheid" hem niet diende te benadelen, dat niets aantoont dat de betrokken kandidaat "naast het originele examenblad ook [niet] zijn kladschrift zou hebben aangevuld"; dat verzoeker stelt dat het algemeen beginsel van "de gelijkheid inzake proeven en van de regelmatigheid bij het houden ervan zich tegen het feit [verzet] dat een kandidaat zich - zelfs bij totale afwezigheid van enige intentie tot bedrog - kan afzonderen en zich kan onttrekken aan het toezicht van de examencommissie gedurende een

zekere, onbepaalde tijd om daaropvolgend de redactie van zijn examenblad verder te zetten";

Overwegende dat verzoeker zich in dit onderdeel enkel en alleen richt tegen het geslaagd zijn van André Allemeersch; dat een nietigverklaring op grond daarvan niet tot gevolg zou hebben dat verzoeker geslaagd kan worden verklaard of het examen voor het overige als onregelmatig aangemerkt; dat het middelonderdeel aldus de hierboven geschetste grenzen van verzoekers belang te buiten gaat;

3.2.2. Overwegende dat verzoeker in een tweede onderdeel de in het middel aangevoerde onrechtmatigheden afleidt uit het feit dat aan de Franstalige kandidaten vragen werden gesteld die verschilden van de vragen aan de Nederlandstalige kandidaten gesteld en dat aan de vragen gesteld aan de eerstgenoemden "meer ingewikkelde en talrijkere gegevens [corresponderen]";

Overwegende dat verzoeker in dit onderdeel van het middel, zoals het is uiteengezet in zijn verzoekschrift, ervan uitgaat dat de Franstalige kandidaten zijn benadeeld; dat verzoeker een Nederlandstalig kandidaat is; dat niet wordt ingezien welk nadeel hij kan hebben geleden door deze beweerde onrechtmatigheid; dat hij weliswaar in zijn memorie van wederantwoord stelt dat "de bewering dat de Franstalige kandidaten niet benadeeld zijn ten overstaan van de Nederlandstalige kandidaten in het licht van de resultaten, vanzelfsprekend [kan] omgekeerd, zegge dat de Nederlandstalige kandidaten benadeeld werden ten overstaan van de Franstalige"; dat, ongeacht het weinig logisch karakter van een dergelijke argumentatie, verzoeker daardoor in elk geval op niet-ontvankelijke wijze een nieuwe invulling geeft aan zijn oorspronkelijk middel waarbij niet is aangetoond dat hij zulks niet in zijn verzoekschrift kon doen; dat het onderdeel dienvolgens bij gebrek aan belang niet ontvankelijk is;

3.3. Overwegende dat verzoeker een derde middel steunt op de schending van "het beginsel van de onpartijdigheid van de autoriteiten die de wervings-en promotie-examens organiseren en er toezicht houden"; dat hij die grief enkel betrekt op de vrees van "partijdigheid jegens een lid van de examencommissie gelet op het bestaan van een verwantschap tussen deze en een kandidaat (zijn broer), en de rol die dit lid van de examencommissie heeft gespeeld bij de beoordeling van de examenresultaten van deze kandidaat" die het tot een van de dertien laureaten en

een van de zeven gepromoveerden heeft gebracht; dat dit middel om de redenen uiteengezet bij de bespreking van het eerste onderdeel van het tweede middel, verzoekers belang te buiten gaat en dienvolgens moet worden verworpen;

3.4. Overwegende dat verzoeker in een vierde middel de schending aanvoert van “het beginsel van de objectiviteit van de voorwaarden waarin de examens worden gehouden en van de objectiviteit van de resultaten”; dat dit middel de rechtmatigheid van het examen in zijn geheel betreft; dat hij daartoe nader betoogt dat “er inderdaad uit de notulen van het examen [blijkt] dat waar het aantal punten dat aan elke vraag wordt toegekend bij het begin van de zitting van 20.04.91 werd gepreciseerd, de gevolgde beoordelingswijze onbekend blijft, zodat de berekening van de resultaten door deze omstandigheid arbitrair kan zijn geschied”; dat “op dit ogenblik (10.04.92) de definitieve beoordeling nog steeds niet [werd] vastgelegd”, vermits de raadpleging door de permanente secretaris van de CCOD van de kopij van Rossel “heeft toegelaten vast te stellen dat er enerzijds geen enkele correctie, noch beoordelingscijfer werden aangebracht op het originele document (het examenblad was op dat punt maagdelijk blank) en dat anderzijds de secretaris van de examencommissie slechts een fotokopie heeft kunnen tonen van het originele document waarop stond vermeld '11 fautes', waarbij deze fouten klaarblijkelijk bestaan uit spellingsfouten (zonder beoordelingscijfer)”, dat “de objektiviteit van de beoordeling en derhalve de regelmatigheid van de procedure dienden te worden verzekerd door de quotering van de anonieme schriftelijke proeven”, dat dit niet het geval was, vermits “de leden van de examencommissie inderdaad niet de originele proeven [hebben] beoordeeld (beoordeling die hierdoor een definitief karakter zou gehad hebben) doch wel van de originele examenbladen gemaakte fotokopies, waarvan de hoeveelheid niet werd gepreciseerd, op dusdanige wijze dat er geen enkele beoordeling die het slagen dan wel het falen van de kandidaten zou toelaten op de originele proeven werd aangebracht” en dat “deze hoogst ongebruikelijke handelswijze niet [toelaat] vast te stellen dat de proeven op een anonieme wijze werden beoordeeld, vermits het alzo steeds mogelijk is de beoordeling te wijzigen nadat de proeven werden geïndividualiseerd”;

Overwegende dat verzoeker vooreerst niet aantoont dat de door hem aangevochten werkwijze ongebruikelijk is; dat voorts uit deze werkwijze, op zichzelf genomen, niet kan worden afgeleid dat de examencommissie daardoor niet op objectieve wijze zou zijn tewerkgegaan bij de beoordeling van de schriftelijke proeven; dat verzoeker overigens in dat verband slechts stelt dat hij er alle reden toe

heeft “te vrezen” dat het geheel van de procedure is aangetast met onregelmatigheden; dat verzoeker aldus geen enkel concreet gegeven aanbrengt waaruit zou kunnen blijken dat zijn examenkopij of deze van andere kandidaten specifiek door de voormelde werkwijze op een niet-objectieve wijze zou zijn beoordeeld terwijl zonder enige aanwijzing in die zin een gebrek aan objectiviteit van een examencommissie niet wordt vermoed; dat de feitelijke gegrondheid van het middel niet is aangetoond,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Het beroep wordt verworpen.

Artikel 3.

De kosten van het beroep, bepaald op 99,16 euro, komen ten laste van verzoeker.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op vijf maart 2002, door de XIIe kamer, die was samengesteld uit :

de HH.	D. VERBIEST,	kamervoorzitter,
	J. LUST,	staatsraad,
	G. VAN HAEGENDOREN,	staatsraad,
Mevr.	S. DOMS,	griffier.

De griffier, **De voorzitter,**

S. DOMS. **D. VERBIEST.**